

ABONAMENTUL:

Pe un an . 28.— Cor.
 Pe jumătate an 14.— „
 Pe 3 luni . . . 7.— „
 Pe o lună . . . 2.40 „
 Pentru România și
 străinătate:
 Pe un an . . 40.— franci.
 Telefon
 Nr. 750.
 pentru oraș și interurban

ROMÂNUL

REDACTIA
 și ADMINISTRATIA
 Strada Zrinyi Nr.1/a

—
 INSERTIUNILE
 se primesc la admini-
 stratie.

Mulțumite publice și Loc
 deschis costă șirul 20 fil.
 Manuscriptele nu se in-
 napoiază.

O mare serbare pe câmpul de luptă.

Serbarea eroismului regimentului de infanterie nr. 33 din Arad. — Discursul comandantului corpului de armată al XIX-lea, feldmareșal-lt. Trollmann.

— Eroismul Românilor în războiu. —

(Scrisoare de pe câmpul de luptă.)

Publicăm mai la vale o scrisoare (*cenzurată*) ce primim de pe câmpul de luptă și alte documente cari mărturisesc nu se poate mai strălucit vrednicia și eroismul regimentului de infanterie nr. 33 din Arad, care, se știe, în majoritate se compune din Români.

Ordinele de zi precum și discursul comandantului corpului de armată rostit cu prilejul serbării din 18 Iulie n. 1915 ce publicăm mai la vale ne dispensează de orice comentariu.

Iată-le:

Wird vollinhaltlich verlautbart:

„Mit besonderer Befriedigung habe ich den Gefechtsberichten des XIX. Korpskommandos entnommen, dass die Truppen der 34. I. T. D. in den am 30. Juni und 1. Juli stattgehabten Verfolgungskämpfen östlich LEMBERG hervorragende Tapferkeit, ganz besondere Ausdauer und Energie bewiesen haben. Namentlich die IR. Nr. 29 und 33 die Jg. Baone, 23 und 28, dann jene Teile des IR. 74, die dieser unter Befehl des Gm. von LAUINGEN gestandenen Angriffsgruppe ungeschlossen waren, haben sich in den Kämpfen um Lahodow unvergänglichen Lorbeer erworben...“

Böhm-Ermolli, mp. G. d. K.

K. u. k. XIX. Korpskommando.

Op. Nr. 488/37.

Ich beglückwünsche die braven Truppen zu diesem hohen Lob und bin überzeugt, dass sie durch neue Taten neuen Lorbeer ernten werden, auf dass die kommenden Geschlechter mit Stolz auf ihre Vorfahren blicken können.

Trollmann, mp. Fmlt.

Pe românește:

Ordinul de zi al comandei armatei a 2-a, 12 Iulie 1915.

Se comunică textual:

Cu deosebită mulțumire am aflat din rapoartele despre lupte ale comandamentului corpului XIX de armată, că în luptele de urmărire, spre ost dela Lemberg, trupele diviziei 34 de infanterie au dovedit un eroism strălucit, o specială tenacitate și energie. În luptele ce s'au dat pentru Lahodow, regimentele de infanterie Nr. 29 și 33, batalioanele de vânători Nr. 23 și 28, apoi detașamente din regimentul de infanterie Nr. 74, atașate acestui grup de atac sub comanda general-majorului

Lauingen, — și-au câștigat lauri nepetitori.

Böhm-Ermolli
 gen. de cav. comandant de armată.

Ordinul de zi al comandei corpului de armată XIX.

Felicit bravele trupe din prilejul înaltei laude, ce li s'a adus, și sunt convins, că prin noi fapte ele vor câștiga noi lauri, iar viitoarele generații vor privi cu mândrie la aceste fapte ale înaintașilor lor.

Trollmann,
 locot.-mareșal, comandantul corpului de armată.

Dragă dle S....!

În 18-lea Iulie n. regimentul nostru de infanterie Nr. 33 a avut o zi de odihnă într'un sat mai mărișor, îndărătul frontului. La orele 9 dimineața sosi în acest sat comandantul corpului de armată al XIX-lea Ex. Sa feldmareșalul locotenent Trollmann cu divizionarul Lauingen și cu un grup de ofițeri din statul major, — pentru a decora în persoană eroii regimentului Nr. 33, cari s'au distins în luptele de urmărire contra Rușilor. După onorurile trupei a urmat serviciul divin pe câmp, celebrat prin preotul militar al regimentului părintele Constantin Bălean. La cetirea Evangheliei întreagă asistența a fost adânc emoționată. Generalii în genunchi lângă altar, iar trupele în ținuta „La rugăciune” și răspunsurile date de muzica militară se îmbinau cu bubuitul tunurilor și pocnetul armelor. După serviciul divin a urmat prezentarea corpului

Inaintel...

La granița patriei sfinte,
 Cuprinsul e larg întirim...
 Dar noi vrem voioși azi să fim...
 Înainte voinici, înainte!...
 Sub soarele roșu, fierbinte
 Prin ploaia de gloanțe, vrem azi,
 Să trecem prin codrii de brazi...
 Înainte, hură, înainte!...
 Străvechi, strămoșești oseminte,
 Ascunde pământul pe-aici...
 La luptă cu toții, voinici!...
 Înainte, hura, înainte!...

C. Brumaru.

Mamei.

Când eu am plecat,
 Plângând ne'ncetat,
 M'ai dus pân' la poartă,
 Măicuța mea moartă!...
 Singură apoi,
 Ai rămas de noi,
 Uscată de jale,
 În casa din vale
 Și ne'ncetat,
 Ai tot așteptat,
 Să venim acasă,
 Maica mea duiosă!...
 Iar când vin acum,
 Tu nu-mi ieși în drum,
 Ci-ți dormi somnul sfânt,
 În proaspăt mormânt.

C. Brumaru.

Ce mi-a povestit un soldat.

Un infanterist pășește repede alături de mine. Este mărunț are mâinile înroșite de vântul înghețat, fumează, mișcările îi sunt sacadate și vorba scurtă.

— Mă întrebi ce-a fost mai groaznic, din câte am simțit?... Să nu-i crezi pe aceia cari vorbesc de curajul oamenilor. Toți avem curaj și toți aveam teamă. Germanii de asemeni. Așa-i făcut omul. Și la urma urmei nu-i vorba să n'ai frică de nimic; trebuie să-ți spui odată pentru totdeauna că nu-i timpul să te gândești la tine. Așa, ești ușurat... Dar oricât te-ai obișnui cu războiul sunt unele lucruri cari te isbesc și pe cari nu le mai poți uita niciodată. De ce tocmai astea îți rămân înfipite în memorie? Nu știu, totul este îngrozitor și n'ar trebui uitat nimic.

Omul acesta cu fața palidă și fără aparență deosebită este de opt luni în război. S'a bătut în Alsacia, apoi pe Yser; acum viețuiește în tranșeele de pe Aisne. Stă îngropat în pământul umed. Nu se plânge, și dacă i se întâmplă câteodată, este numai atunci când îi lipsește tutunul.

— Întâia oară, a fost aproape de Than, la începutul războiului. Ajungem într'un sat: sergentul ou vre-o cincisprezece oameni. Vedem

ofițeresc. Apoi postându-se eroii înaintea regimentului, în fața Ex. Sale, dânsul rosti următoarele cuvinte către soldați (în limba nemțească, iar tălmăcirea în l. română a făcut-o cu glas sonor d. căpitan Teodor Serb):

Soldaten!

„Das XIX. Chor hat in diesem Kriege hervorragendes, grossartiges geleistet.

Unter meinen Truppen, denen diese Leistungen in erster Linie zu verdanken sind ist das äusserst brave Regiment 33.

Viele Tausende von diesem Regiment haben Jhr Leben gegeben für den Kaiser fürs Vaterland, für die Ehre ihrer Familie. Aus den Berichten ist mir zur Kenntniss gelangt, dass besonders in den letzten Kämpfen über Lemberg viele von euch durch besondere Tapferkeit sich hervorgetan. Es gereicht mir zur besondere Freude, diese persönlich zubelohnen. In dieser aufopferungsvollen beispielgebenden Haltung meiner Truppen sehe ich den glanz des Thrones und die Bürgschaft des ehrlichen Friedens.

Gott bleibe mit dem Regimente 33!

In românește:

Soldați!

Corpul al XIX-lea de armată a prestat înălțătoare și grandioase fapte. Intre trupele mele, cărora este a li se mulțumi în primul rând aceste prestații, se găsește foarte bravul regiment 33. Multe mii din acest regiment și-au dat viața pentru Împărat și patrie, pentru onoarea familiilor lor. Din rapoarte am aflat, că mulți dintre voi, v'ați distins prin un deosebit eroism, mai cu seamă în luptele din urmă ce s'au dat dincolo de Lemberg. E o deosebită plăcere pentru mine să-i răsplătesc în persoană pe aceștia. În ținuta aceasta exemplară și plină de spirit de jertfă, văd stră-

lucirea tronului și garanța unei păci cinștite.

Dumnezeu să fie cu reg. 33!!

După aceste cuvinte Ex. Sa a decorat pe cei 18 eroi în parte covârșitoare Români și a strâns călduros mâna fiecăruia.

A urmat apoi defilarea trupelor.

La sfârșitul serbării Ex. Sa adresându-se comandantului regimentului a zis:

— Doresc ca evenimentul zilei să fie eternizat în istoria regimentului.

Iată și ordinul de zi al Ex. S. d. feldmareșal-lt. Trollmann:

7. Belobung des Rgts. gelegentlich der Feldmesse am 18. d. M.

Seine Exzellenz der Korpskommandant, Feldmarschalleutnant Ignaz Trollmann hat dem Regimente die Ehre erwiesen, unserer Feldmesse am 18 d. M. beizuwohnen, 13 Kameraden des Rgts. zu dekorieren und an das Rgt, eine Ansprache zu halten.

Ferners richtete Seine Exzellenz bei-läufig folgende Worte an mich:

„Es freut mich, das brave Regiment 33 zu sehen und zu begrüßen! Ich bin sowohl mit dem Aussehen, als mit der Haltung der Mannschaft sehr zufrieden. Dies ist zu verlautbaren!”

Mögen die erhebenden, schönen Worte Seiner Exzellenz und seine Anerkennung, die er an das Rgt. vor dessen Front richtete, im Herzen der Offiziere und Mannschaft weiterklingen und jenen tiefen, nachhaltigen Eindruck wachrufen, welcher uns auch in Hinkunft bei allen Opfer für Seine Majestät dem Kaiser und König und das Vaterland Beseelung und moralische Gehobenheit verleiht.

In românește:

Ex. Sa comandantul corpului, locot.-

ziduri arse, case în ruină, fum negru. Străzile erau deșerte. Deodată, în apropiere de biserică, îi zărim pe Germani. Erau vre-o zece; o patrule de ulani fără cai. Ne-am repezit cu baioneta. Înaintea mea era un flăcău din satul meu; brutar de meserie. L-am văzut ridicând brațul și isbind pe un German; un băiat tânăr, fără mustață; purta coif ascuțit și tunica cenușie. Lovitura a fost atât de sdravănă, încât flăcăul deși trăgea din răsputeri, nu-și mai putea scoate baioneta. Baioneta rămăsese implantată în pieptul băiatului și patul puștii descrie un arc de cerc, urmând căderii corpului... Nici acum nu pot uita mișcarea asta.

Tace și, înfrigurat, își strânge tunica și aprinde apoi o țigare. La dreapta, în dosul unui boschet de tei, tunurile bubuie. Nu le aud.

— A doua oară a fost în Flandra. Pionerii au făcut să sară în aer un pod, din care n'au mai rămas decât stâlpii. Yserul are cursul foarte repede, mai ales când se revărsă. În jurul stâlpilor apa adâncă se asvârliă cu furie și spumă gălbuie, țâșnia în cascadă. Cadavrele Germanilor coborau legămate în josul apei; apoi, când vre-unul din trupuri ajungea în dreptul stâlpilor, știi ce se întâmplă? Se înalță deodată, drept, ca și când ar fi fost viu. Da, se ridică acolo, în mijlocul Yserului. Era negru și, deși știam foarte bine că nu-i decât un cadavru, nu ne venia să oredem. Asta, n'am s'o uit cât oiu mai fi...

Tigara i se stinse încă odată. În depărtare, ceasul unei biserici bate moeet. Vântul suflă, câmpiile sunt deșerte. Tovarășul meu tace.

— A treia oară, a fost de curând. Știi că, în tranșee ne îngropăm morții aproape de noi.

N'avem cum să-i păstrăm; le scurmăm repede o groapă și-i acoperim cu pământ. Intr'o zi Germanii s'au apucat să ne stropească tranșea și cu atâta îndemănare încât șrapnelele explodau tocmai deasupra capetelor noastre. Sergentul a fost ucis și doi soldați au căpătat răni grave. Cu astea, eram obișnuiți. Dar iată că, o marmită explodează deasupra unui mormânt, scurmă pământul și împrăștie bucăți de cadavre în descompunere... Le văd și acum.. Asta a fost al treilea caz.

Ziua se stinge; se întunecă. În curând se vor aprinde stelele. Deasupra tranșeelor se va întinde Calea laptelui și Venus va urca scânteitoare. Tăcerea cerului este solemnă. Este pacea vecinică, liniștea binecuvântată. Dar pământul nu răspunde și el prin tăcere. Tunul bubuie mai sgomotos, tușișele se scutură mai puternic. În întuneric se aprinde un incendiu și flacăra roșiatică se înalță către cer; luminele strălucesc sinistre.

Soldatul meu, merge alături de mine. Tace — nu mai are nimic de povestit. La ce se gândeste? La satul din depărtare? La o porție suplimentară de pâine? La tutun? Sau în fața ochilor lui cadavrele germane se ridică mereu în mijlocul valurilor spumoase ale Yserului? Vede mormântul profanat? Sau patul puștii.

Nu-i mai pot urmări gândurile. Vreau să-i uit povestirea. Vreau s'o uit, pentru că mi-e teamă de mine însumi. Să uit, pentru că ar fi peste puterile mele, dac'ar fi să-mi aduc mereu aminte. Să uit, și întorcându-mă la mine, și adorm adânc. Să dorm — în timp ce alții veghiază în tranșeele înghețate.

V. Ropchide.

mareșalul Ignatie Trollmann a făcut onoare regimentului, asistând la liturghia noastră de campanie ținută în 18, decorând în persoană pe 13 camerazi din regiment și ținând o cuvântare soldaților. Ex. Sa mi-a adresat apoi cam următoarele cuvinte:

„Mă bucură, că pot vedea și saluta reg. 33! Sunt foarte mulțumit cu aspectul și cu ținuta soldaților!”

Aceasta este a se aduce la cunoștință soldaților!

Cuvintele înălțătoare și frumoase ale Ex. Sale și recunoștința Sa, pe care le-a adresat în fața regimentului să răsune și pe mai departe în inimile ofițerilor și ale soldaților și să trezească impresia adâncă și statornică care să ne dea însușire și înălțare sufletească și pe viitor, la toate jertfele pentru M. Sa împăratul și regele nostru și pentru patrie.

La granița Basarabiei.

Istoricul ultimelor lupte din Bucovina.

Cernăuți, 8 Iulie v.

— Rușii au trecut de două-ori Prutul. Prima oară în Septembrie 1914, îndată după izbucnirea războiului. Deoarece noi eram atunci angajați cu forțele noastre principale în Galitia, n'am putut să punem stavilă puhoiului rus, așa că Rușii au putut să ocupe nordul Bucovinei până la Siret, fără nici o rezistență. Această invazie a durat dela 2 Septembrie până la 20 Octombrie 1914. Colonelul Fischer care dispunea atunci numai de o mică ceată de oameni din landsturm, a reușit în mod remarcabil să bage o frică grozavă în Ruși și să-i silească la evacuarea părții ocupate de ei în Bucovina. La 20 Octombrie st. n. Rușii s'au retras peste Prut și și-au concentrat forțele lor în partea de nord-est a țării, luând mai întâi o atitudine de expectativă. După câteva zile însă, au recunoscut plini de mânie, că au fost înșelați și că, cu toată superioritatea lor numerică, au fost victimă unei farse îndrăznețe a unui ofițer talentat. Au încercat dar să repare eșecul, s'au apropiat din ce în ce mai mult de Prut și și-au consacrat întreaga lor atenție ideii de a forța iarăș Prutul și de a năvăli în Cernăuți. Cinci săptămâni s'au străduit pentru aceasta, dar planul lor n'avea să le reușească așa de ușor. Cu două tunuri și cu vre-o cinci batalioane de landsturm armatele ruse de est au fost ținute în șah.

Rușii se aflau de vre-o 15.000 până la 20.000 de oameni dincolo de Prut, aveau tunuri și puști numeroase și totuși timp de cinci săptămâni n'au fost în stare să facă nimic. Dar nu numai atât, au trebuit să sufere chiar și decepțiile cele mai mari. Bravii noștri soldați din landsturm nu le-a dat pace. Zi și noapte Rușii au fost siliți să vegheze cu cea mai mare încordare și au trăit astfel în credința că au în fața lor o mare forță, deși cu ceva mai multă iscusință s'ar fi putut convinge, că tunurile noastre postate pe înălțimile, cari dominau orașul, nu erau altceva decât mici tunuri perfect imitate în dosul cărora ici și colo unul din cele două tunuri trimitea câteva șrapnele peste Prut. În cele din urmă sau saturat de această farsă veșnică și se pregătiră pentru o puternică ofensivă, pentru a cărei îndeplinire au adus din nou forțe mari. Am preferat atunci să evacuăm locul de bună voie, spre a nu face jertfe inutile, neavând în momentul acela forțe disponibile, spre a apăra mai mult timp linia Prutului contra unui dușman mult superior. La 26 Noembrie trupele noastre s'au retras din Cernăuți și la 27 Noembrie, Rușii au trecut din nou Prutul și au ocupat Cernăuții precum și teritoriul până la Siret. În aceste pozițiuni au rămas până la mijlocul lui Decembrie. Cam pe vremea aceea le veni Rușilor în minte ideea fatală de a înainta prin sudul Bucovinei spre Carpați ca să treacă pe aci, ceea ce n'au putut face aiurea cu toate pierderile enorme suferite. Rezultatul acestei încercări e încă proaspăt în amintirea tuturor. Ea i-a costat pe Ruși mari pierderi fără să obțină nici cel mai mic succes. Au inundat în adevăr jefuind și incendiând

sudul Bucovinei, au trebuit însă să evacueze în grabă iarăși teritoriile ocupate cu pierderi enorme. Retragerea lor s'a făcut în mai puțin de trei săptămâni cu o atât de mare repeziciune, încât trupele noastre cari le urmăreau în mod victorios, au putut încă în ziua de 17 Februarie st. n. să ocupe Cernăuții. Dușmanul era decimat și s'a concentrat mai întâi pe malul stâng al Prutului. A fost atât de mult slăbit în urma pierderilor suferite, încât a fost condamnat pentru multă vreme la inacțiune.

Pentru Cernăuți însă au început iarăși timpuri grele. Rușii stăteau la poalele orașului, care era ca și asediat. Zilnic aveau loc hărțuiri și mici ciocniri între trupele noastre și cele dușmane.

De astădată situația militară era pentru noi cu totul alta, ca aceea din luna Octomvrie. În fruntea unei mici unități, dar extrem de viteze stătea locotenentul colonel Popp, care a fugărit pe Ruși dela Mesticănești până la Prut într'o goană nebună și i-a ținut apoi în șah în fața Cernăuților. Popp a avut în contra sa o forță de cinci până la șase ori mai mare, care totuși n'a fost în stare să facă nimic.

Rușii au încercat aproape zilnic să se strecoare pe malul Prutului și să ajungă la Cernăuți, erau însă mereu siliți să se retragă cu pierderi sângeroase. Locotenentul colonel Popp, care era la început prea slab pentru o altă mișcare ofensivă, își ticluie o metodă, după care trata pe Ruși. Metoda asta era de a slăbi pe dușman fără preget și a-l decima încet dar sigur. În sfârșit a sosit vremea ca Rușii să fie definitiv gonțiți din Bucovina. După o pregătire îngrijită cu artilerie, unitatea lui Popp a trecut la ofensivă, care a început la 18 Martie cu trecerea Prutului. Aceasta nu era o problemă ușoară, deoarece Rușii au apreciat la justa ei valoare însemnătatea politică și morală, ce ar fi avut evacuarea Bucovinei și s'au opus deci cu toate mijloacele la aceasta. Au rezistat deci cu înversunare — și luptele cari s'au dat dela 18—28 Martie st. n., au avut un caracter peste măsură de violent. Rușii se întăriseră puternic de o parte la Sadagura, Mahala, Boian, Noua Suliță; pe de altă parte în Cernavea, Toporouț, Rarancea și erau greu de scos de acolo.

Grăție însă marelui avânt al trupelor noastre, acestea au isbit să gonească pe Ruși din pozițiile lor cu mari pierderi și să-i respingă din aproape întreaga Bucovina. Afară de Boian și Noua Suliță, unde inamicul reușise să ridice întărituri de beton, întreaga parte de nord a Bucovinei era curățată de Ruși. Linia frontului nostru se întindea la nord până exact în fața Boianului, iar la nord-est ajungea ultimul șir de munți și avea punctul său de sprijin la granița dintre Basarabia și Bucovina. În această poziție am rămas până la 10 Maiu st. n.

La acea dată evenimentele dela Nistru s'au făcut simțite în mod foarte desavantajos pentru poziția noastră de pe Prut.

Era puțin după ruperea glorioasă a frontului dela Gorlițe, când după cum se știe Rușii au fost respinși cu putere. În strămtăoarea lor au încercat să se refacă în mai multe locuri și au concentrat mari forțe între Nistru și Prut, ceea ce ne-a silit să retragem trupele noastre din nord-estul Bucovinei și să ne strămutăm frontul pe malul drept al Prutului. Ne aflam deci iar în imediata apropiere de Ruși. Căci n'apucărăm să lăsăm bine în urma noastră podul de peste Prut, aruncat de noi în aer și reconstruit mai târziu, și iată pe Ruși înaintând iar și ocupând din nou valea Prutului, precum și înălțimile ce se grupează în jurul Sadagorei. Deoarece n'aveam intenția să le opunem deocamdată rezistență i-am lăsat să intre chiar și în Sadagora. Intre Sadagora și Cernăuți se află mica comună rurală Zuczka, ce se întinde până la malul stâng al Prutului. La jumătatea drumului între Cernăuți și Zuczka, trupele noastre au oprit pe cele rusești pe loc. Ne-am fixat pe malul drept al Prutului cuprinzând însă și capul de pod dela Zuczka în frontul nostru, ceea ce ne dădea posibilitatea, să îmbrățișăm cu privirea centrul trupelor rusești și să putem trage cu succes asupra lor. Pentru Cernăuți au început atunci iarăși vremuri agitate, între oraș și frontul dușman fiind numai o distanță de cel mult 1500 m. Foarte des se dădeau în timpul zilei lupte de artilerie mai mult sau mai puțin violente, cari se puteau observa din Cernăuți cu ochii liberi. Rușii profitau adese de nopți, spre a da atacuri corp la corp, trimițând înainte masele lor de oameni sub protecția întunerecului înspre malul Prutului și deschizând un foc violent de armă și mitraliere. Tru-

pele noastre vigilente cunoșteau destul de bine obiceiurile și planurile dușmanului și le zădărniceau la timp.

Dela 10 Maiu până la 9 Iunie Rușii au încercat de 22 de ori să rupă frontul nostru în scop de a forța trecerea Prutului, dar rezultatul a fost totdeauna lamentabil pentru dușman. După fiecare încercare o luau la fugă târând cu dâșii numeroși răniți și morți. Aceia, cari îndrăzniseră să se apropie prea mult, au fost făcuți prizonieri sau și-au găsit moartea în valurile Prutului.

La 9 Iunie st. n. trupele noastre au primit ordinul să ia ofensiva pe întreaga linie a Prutului până la cursul de sus al Nistrului, Ziua de 9 Iunie a fost o Mercuri și o sărbătoare națională. Încă de dimineața tunurile noastre au deschis focul asupra pozițiilor rusești, cari au început să se clatine în mod vizibil.

Rușii au răspuns într'adevăr la început destul de viu, dar au trebuit să impună în curând tunurilor lor tăcere, fiindcă două baterii au fost făcute inutile, iar celelalte au amuțit dintr'un motiv puternic, anume lipsa de muniții.

Seara lupta a devenit ceva mai slabă, Rușii însă au bănuț că e vorba numai de o mică întrerupere. La 10 Iunie, ora 4 dimineața artileria noastră a cerut din nou cuvântul și a ținut un limbaj extrem de violent. Pe la ora 10 dimineața întreaga populație a Cernăuților a putut observa un spectacol extraordinar. Sub un soare strălucitor și sub efectul extrem de violent al tunurilor ruse alimentate între timp cu muniții, trupele noastre înaintară. Rușii trăgeau fără a ținti asupra vre-unuia din oamenii noștri. Faptul că aceștia au putut înainta în teren deschis fără să fie atinși de proiectilele dușmane trebuie pus pe seama unei înconjurări abile stabilită de mai înainte în toate amănuntele și executată după un plan bine determinat.

Pe când Rușii se pregăteau pentru un atac frontal și îndreptau întreaga lor atenție asupra capului de pod dela Zuczka, trupele noastre marcau în locul acela un atac de cavalerie în vreme ce forțele principale se depărtau spre stânga, înaintând spre Zadubrow ca într'un semicerc plin de avânt și atacau dușmanul în flancul stâng. Aci s'a produs o încăierare violentă, care a durat mai multe ore și s'a sfârșit cu retragerea în fugă a Rușilor cu mari pierderi, din Sadagora. Dorința de atac a trupelor noastre și perseverența lor crescuseră atât, încât au putut continua lupta toată ziua și aproape întreaga noaptea următoare. La 4 dimineața locotenentul colonel Popp se găsea deja cu întreg statul său major în Mahala.

Rușii au încercat în Boian, unde, după cum am mai spus, erau bine fortificați, să se reculeagă pentru o ultimă rezistență violentă, au fost însă respinși și de aci. Ca o urmare logică au trebuit să evacueze Noua Suliță atât cea austriacă cât și cea rusească. În direcțiunea vestică, în regiunea Rarancei, i-a ajuns aceeaș soartă, astfel că au trebuit să se retragă în cea mai mare grabă pe teritoriul Basarabiei atacați și urmăriți cu energie de trupele noastre. Duminică 13 Iunie, Cernăuții se găsea sub impresia unei victorii strălucite a trupelor noastre și locuitorii erau foarte veseli la ideea că nu se mai găsește picior de Rus în Bucovina. Această ofensivă întreprinsă cu un elan neobișnuit i-a costat pe Ruși grave sacrificii de oameni morți și răniți. Aproape 1500 de prizonieri, aduși la Cernăuți erau dovada evidentă a unei acțiuni grele dar îndeplinite cu succes.

Rușii au încercat de sigur două zile în urmă să se reculeagă și să atace din nou cu forțe proaspete trupele noastre lângă graniță, aceasta a rămas însă numai o încercare. Au avut loc firește și încăierări sângeroase, dar pierderile cele mari le-au suferit tot Rușii. Cum nici nu se poate închipui altfel, am avut și noi în aceste lupte oarecari pierderi, dar în comparație cu cele ale dușmanului, trebuie considerate ca neînsemnate.

Azi situația generală se poate caracteriza astfel: Noi stăm în nord-estul și în vestul Bucovinei lângă granița Basarabiei și respingem toate atacurile mai mult sau mai puțin violente ale dușmanului, care vădit nu poate uita ușor durerea ce i-a pricinuit alungarea sa din Bucovina și de aceea face încercări disperate spre a rupe pozițiile noastre.

Războiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Budapesta, 27 Iulie. — Se comunică dela cartierul general:

Pe frontul rusesc: De când trupele au ocupat cu asalt Sokal, am luptat la miezăzi dela oraș pentru o înălțime, a cărei posesiune e de o deosebită însemnătate pentru trecerea peste Bug.

Ieri, regimentele noastre viteze au cucerit cu asalt aceasta pozițiune și au făcut prizonieri cu acest prilej 20 ofițeri și 3000 soldați de rând și a cucerit 5 mitraliere.

La miezânoapte dela Grubiesow luptele progresa cu succes.

Dealtminteri la miezânoapte-răsărit situația e neșchimbată.

Pe frontul italian: Sub sprijinul salvelor artileriei deschise ieri dimineață, Italianii au atacat din nou cu trupe întărite, platoul Doberdo. Atacul n'a reușit. Italianii au suferit pierderi și mai mari, decât ori când până acum. După lupte desperate date din apropiere, trupele noastre în a noua zi de luptă au rămas deplin stăpâni pe pozițiunile lor de pe marginea platoului. În celelalte părți ale frontului din regiunea de lângă mare în regiunile de graniță din Carintia și Tirol nu s'a întâmplat nimic de însemnătate.

Berlin, 27 Iulie. — Se comunică dela marele cartier general:

Pe frontul occidental: Atacurile slabe ale Francezilor cu granate de mână la miezânoapte dela Souchez, precum exploziile executate în Champagne pentru stăpânirea regiunii dela Lermesnil au fost zădărnice. În Argonnii apuseni am ocupat câteva tranșee inanimice. La bombardarea Thiaucourtului am răspuns cu bombardarea Pont à Moussonului. În Vosgi inamicul a ocupat ieri seara pozițiunile noastre cele mai dinainte. Lângă Roncy (la miezânoapte-apus dela Turcang) pe Lingenkopf (la miezânoapte dela Münster) am silit să coboare un aeroplan francez, iar lângă Perrones un aeroplan englez. Pilotul și însoțitorii au fost făcuți prizonieri.

Pe frontul oriental: Un atac întreprins din Mitau împotriva noastră l'am respins. Intre Poswol ce se găsește la miezăzi dela Mitau, și Niemen îl urmărim pe inamicul ce se retrage. Rușii au încercat ieri să respingă atacul mare întreprins în rânduri încheiate și pornit din linia dintre Goworowo (la răsărit de Rozan) și Wiskow-Serock (la miezăzi de Pultusk) de către trupele noastre, ce au înaintat peste Narew.

Ofensiva Rușilor a dat deplin greș. Am făcut prizonieri 3319 Ruși și am cucerit 13 mitraliere. La răsărit și miezăzi-răsărit dela Rozan trupele noastre au înaintat în urmele inamicului bătut în direcția spre răsărit. La miezăzi-răsărit dela Pultusk se dau lupte îndârjite.

În fața Varșoviei și Nowogheorghiewskului nu e nici o schimbare.

Pe frontul sudoriental: În fața Ivangorodului nimic nou. La miezânoapte dela Grubiesow l'am scos pe inamic din mai multe localități și am făcut prizonieri 3941 Ruși, între cari 10 ofițeri. Situația la armata mareșalului Mackensen e dealtminteri neșchimbată.

Sassanow către poporul rusesc.

București. — „Nowoie Wremia” organul ministrului de externe rus Sassanow adresează apelul dela vale către poporul rusesc:

Biruințele ce le-au avut în Galiția, i-a însuflețit pe Germani și austro-ungari în așa măsură, încât se poate că vom trebui să cedăm și pozițiunile, cari le mai avem acum în stăpânire. Astfel linia de bătaie a trupelor germane va fi așezată adânc în Rusia. Din aceasta se poate vedea, că scopul Germanilor și Austro-ungarilor e ca să străbată în Rusia, gândind, că vor putea lua apoi multă muniție și tunuri dela noi. Cetățenii nearmați nu pot să-și apere față cu trupele germane pământul, grânele pe câmp și de aceea poporația face foarte bine, dacă se refugiază în lăuntrul țării și își nimicește avutul, pentru că să nu cadă în mâinile dușmanului Paguba li se va răsplăti în belșug, căci unei țări mari cum e Rusia nici o pagubă mai mare nu poate să-i strice, și va despăgubi toată pierderea.

Aeroplan italian deasupra Rivei.

Innsbruck. — În 23 Iulie s'au arătat deasupra Rivei 3 aeroplan italiene, aruncând 8 bom-

be. Bombele au făcut ravagii în câțiva pomi și au spart mai multe ferestri. Aeroplanelor li-a reușit să se întoarcă fără a fi atinse de vre-un glonț.

Cătă armată luptă împotriva Rușilor.

Rotterdam. — „Rieci” din Petrograd scrie: Pe linia de bătaie dela Marea Baltică până la granița României se luptă 70 divizii de infanterie și 11 divizii de cavalerie. Intre Vistula și Eug ii strămoțoresc pe Ruși cel puțin 750,000 soldați austro-ungari. Germanii mai asediază afară de aceasta și 3 cetăți așa că nu avem să ne temem, că armatele puterilor centrale vor ocupa în curând întreg teritoriul asediat. Nici aceea nu e probabil că din cele 3 cetăți ar cădea în curând vre-una.

Serbia nu cedează teritor Bulgariei.

Sofia. — Ambasadorul rusesc la Sofia, Savinsky, s'a întors azi din Niș, unde a fost din însărcinarea guvernului ca să știricească, că oare Serbia e înduplecată să facă concesii teritoriale pentru Bulgaria sau nu. Misiunea lui Savinsky n'a avut rezultatul dorit. Serbia a refuzat propunerea să facă concesii teritoriale, luând pe față atitudinea împotriva acestor fel de propuneri. Spiritele în Serbia sunt nemulțumite și se vorbește despre dimisia lui Pasić.

Antanta face noi comande de muniție în America.

Rotterdam. — Antanta a comandat la fabricile din America 1000 aeroplane, un miliard de gloanțe și 3 milioane de puști, cu condiția ca aceste să fie livrate cât mai curând.

Antanta și Bulgaria.

Petrograd. — „Tems” a anunțat de curând că correspondentul său a aflat dela primul ministru Radoslavoff, că Bulgaria urmează tratative în chestia drumului de fer din Tracia. „Petrogradski Kurir” scrie că după cum e informat dela locurile oficiale quadrupla antantă nu va tolera în nici un caz ca Bulgaria să trateze cu dușmanii quadruplei, chiar nici în chestii economice, căci aceste cu vreme pot să ia un caracter politic. Quadrupla antantă va cere deci lămuriri dela guvernul bulgar.

Puterile centrale și România.

Köln. — „Kölnische Zeitung” anunță: Ziarul italian „Corriere della Sera” scrie că guvernul român la silințele ce și-au dat puterile centrale pentru ca să înduplece România să intre în război de partea lor, a răspuns că România rămâne și pe mai departe neutrală.

Misiune engleză la București și Sofia.

Zürich. — Guvernul englez a trimis la București și Sofia o misiune care va trata cu guvernul român și bulgar în chestia Dardanelor.

Incheierea înțelegerii turco-bulgare.

Haga. — „Times” anunță din Sofia, că în 2 Iulie a fost iscălită în Constantinopol înțelegerea încheiată între Bulgaria și Turcia. În baza acestei înțelegeri, Bulgaria va căpăta partea turcească din drumul de fer dela Dedeagaci și teritoriul spre apus dela Marița. Contractanții nu iau nici o îndatorire politică asupra lor.

INFORMAȚIUNI

Arad, 28 Iulie 1915.

Daruri maritimose. Din partea biroului „Asociațiunii” ni se împărtășește, că la stăruința dlui **Dr. Teodor Mihali**, direcțiunea băncii „Somesana” din Dej a dăruit pe seama Muzeului „Asociațiunii” suma de 1000 coroane. Afară de aceea d. **Dr. Teodor Mihali** a dăruit dela sine pentru alte trebuințe ale „Asociațiunii” altă mie de coroane. În fine, având în vedere împrejurările grele, prin cari trecem, și îndeosebi greutățile, cu cari se luptă internatele de lângă școlile noastre medii în urma scumpirei alimentelor, precum și suferințele ostașilor răniți pe câmpul de luptă, tot dsa, împreună cu stimata sa soție **Eletera**, au binevoit a trimite prin biroul „Asociațiunii” 3 ajutoare de câte 1000 coroane pe seama „Mesei studenților” dela școlile secundare române din Brașov, a „Internatului Vancean” din Blaj, și la colecta deschisă de „Gazeta Transilvaniei” pe seama ostașilor români, cărora li s'au amputat picioarele sau mâinile și cari și-au pierdut lumin ochilor în războiul actual. — Această

nouă dovadă de sentimente nobile românești și umanitare a fruntașului nostru și a stimatei sale soții vorbește de sine.

Parastas pentru odihna sufletului vice-col. **Dimătrie Burdea**, care a căzut pe câmpul de onoare pentru tron și patrie, s'a ținut în Caransebeș Duminecă în 5 l. c. îndată după sf. liturgie. A luat parte Prea S. Sa episcopul diecezan **Dr. E. Miron Cristea**, Inalt Prea Cuv. Sa părintele arhimandrit și vicar episcopesc **Filaret Musta**, Prea Cuv. Sa protosinghelul **Dr. Iosif Tr. Badescu**, mulți intelectuali și numeroasele rudenii în frunte cu d. **Const. Burdia**, consilier aulic. Slujba dumnezeiască a oficiat-o preoții: **Gheorghe Petrescu, Ioan Stoian, Gheorghe Buru** și diaconul **Pavel Magdescu**. Vecinică fie pomenirea acestui erou, care a făcut fală neamului nostru! — („Foata Diec.”)

Bande bulgare în Serbia. Se anunță din Niș: O bandă bulgară sub conducerea unui anume voevod Krsta, a trecut granița bulgară-sârbă acum câteva zile, dar acum s'a întors pe teritoriul bulgar. O a doua bandă bulgară a izbutit să se strecoare până în împrejurimile Koceanei: trupe au fost trimise în urmărire.

Fugarii cari se întorc din Bulgaria spun, că se simte o puternică mișcare de bande la graniță și că au văzut mulți șefi de bande spre Kustendil și Strumitza. De altă parte ei afirmă, că bandele au trecut granița și au luat cu ele regulat locuitori în Bulgaria. De aci creșterea numărului fugarilor care depinde de numărul bandelor cari au trecut peste granița noastră.

Banda bulgară care a trecut în regiunea Kratowo a fost urmărită între Kunovo și Lukovo. Doi comitajii au fost ucși în luptă, ceilalți au izbutit să fugă spre graniță. Nici unul din jandarmii noștri n'a fost ucis or rănit.

Condițiuni de primire

la școala civilă de fete a Asociațiunii și în internatul aceleia.

În clasa I a școlii civile de fete se primesc eleve:

a) cari arată prin extras din matricula botezaților ori dela torul civil, că au împlinit cel puțin vârsta de 9 ani și b) dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes IV clase elementare (poporale sau primare).

În celelalte clase ale școlii civile de fete se primesc eleve cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes vre-o clasă premergătoare la școala de categoria școlii civile.

Fără asemenea atestat, sau pe lângă atestat de pe clasa V sau VI dela școala elementară poporală, se pot primi eleve în oricare clasă a școlii civile, ce corespunde vârstei elevei, numai pe baza unui examen de primire, depus cu succes înaintea corpului profesoral al școlii, în sensul ordinațiunii ministerului regescungar de culte și instrucție publică, dto 11 August 1887, Nr. 29.000. Examenul de primire e scutit de taxă.

Elevele, cari se inmatriculează întâi dată la școala noastră, au să aducă atestat școlar, extras din matricula botezaților ori dela torul civil și certificat de vaccinare.

În cursul complementar (supletor), organizat și pentru trebuințele școlii de menaj și împreună cu școala civilă de fete a Asociațiunii în sensul paragrafului 6 din statutul de organizare al școlii, se primesc eleve cari au absolvat patru clase civile (secundare). Se primesc și eleve cari au absolvat cu succes numai două clase civile ori numai școala poporală, dacă au trecut de 15 ani.

Inscrierile pentru anul școlar 1915—1915 se pot face din 1—6 Septembrie 1915 stil nou.

Examenele de corigență se țin în 2 Septembrie 1915 st. n. la 8 ore a. m. cu elevele cari s'au anunțat la direcțiune.

În 3 și 4 Septembrie 1915 st. n. la 8 ore a. m. se țin examenele de primire, iar în 6 Septembrie se vor începe prelegerile regulate.

Elevele plătesc următoarele taxe:

Taxa de înscriere (odată pentru totdeauna) 4 cor.

Taxa fondului de pensune al profesorilor 8 cor.

Didactru (anual) 50 cor.

Taxa de întreținere în internat (anual) 550 cor.

Taxa pentru pian, 2 ore pe săptămână (afară de orele de exercițiu), pentru o elevă singură: 16 cor. (Din care sumă 2 cor. pe lună se contează institutului, pentru susținerea pianelor în stare bună) pe lună; pentru două eleve împreună: 8 cor. pe lună de elevă. (Notele pentru pian: exerciții, etude, sonatine, piese etc., după cari au urmat instrucția în anul din urmă, să le aducă cu sine).

Pentru limba franceză, (obiect facultativ): 3 cor. pe lună.

Aceste taxe se plătesc anticipativ, în patru sau în două rate, și se socotesc dela Septembrie. — P. T. părinți ai elevelor sunt rugați a se prezenta la timp pentru înscriere, în interesul învățământului și al ordinei institutului.

Spesele particulare ale elevelor interne (pentru cărți, material de scris, desemn, lucru manual, îmbrăcăminte etc.) le poartă părinții deosebit și primesc dare de seamă despre ele la finea fiecărei luni.

Toate taxele se plătesc direcțiunii școlare.

În caz de repășire în decursul anului, din orice cauză, didactrul și taxa internatului se plătește pe întreg pătratul de an școlar în care se anunță repășirea.

Edificiul internatului este situat în mijlocul unei grădini frumoase lângă parcul orașului și e provăzut cu apaduct, baie proprie și lumină electrică, încât oferă cele mai bune condiții igienice.

Elevele din internat au în fiecare zi ore de conversație în limba franceză, maghiară și germană după trebuință. Ele se prepară și învață lecțiile sub conducerea directoarei, a profesoarelor și a guvernanelor.

Elevele cari voiesc să fie primite în internat, (pentru școala civilă sau elementară din loc), să se anunțe de timpuriu și să aducă cu sine: o saltea, un covorel la pat, 2 perini, 4 fețe de perini, o plapomă sau un țol de coperit, 4 ciarsafuri (lintolii, lepedee), 6 ștergare, 6 serviete, apoi perie de dinți, săpun și 2 piepteni, cari rămân proprietatea elevei. Afară de acestea rufele sau albiturile câte jumătate duzină din fiecare, o haină de vară și una de iarnă, două fuste de lustre (jupon) și două de flanel, ciorapi, batiste (marămi) câte 1 duzină, o umbrelă (cort) și încălțăminte trebuitoare. În cursul anului vor primi în internat o haină uniformă, 2 șurte, o pălărie de vară și una de iarnă, cari se fac aici și vor costa peste tot 50—60 cor.

Dela direcțiunea școlii se pot primi prin poștă: „Statutul de organizare”, „Regulamentul intern”, „Regulamentul pentru cursul complementar” și „Planul de învățământ” al școlii, á 20 bani exemplarul, iar Monografia școlii pe 25 de ani dela înființare, á 3 cor.

Sibiu, în Iulie 1915.

Direcțiunea școlii.

N. B. Condițiunile de primire sunt, ca și în trecut, fără nici o schimbare din cauza războiului, în interesul publicului nostru.

Ultima oră.

LUPTE VIOLENTE LA GRANITA TIROLULUI.

Berlin. — „Lokalanzeiger” scrie: La granița italiană a Tirolului se dau lupte violente pe ghețarul Presanella, la o înălțime de 3200 metri. Mai pe urmă am masacrat așazicând un detașament italian de o sută Italiani.

LUPTA DINTRE BUG ȘI VISTULA.

Budapesta. — Dela cartierul pressei se anunță: Intre Bug și Vistula ofensiva progresaază, iar la cursul inferior al Bugului ne găsim în defensivă. Rușii au încercat cu mari jertfe să spargă frontul dintre Bug și Vistula. Atacul s'a concentrat împotriva regiunii Sokal și Dobrobvor. Odată le-a reușit să ocupe țărmul drept al Bugului, dela Sokal și Dobrotvor, dar l-am alungat iarăș peste râu. La Bugul superior luptele se reînnoiesc mereu. E exclus ca Rușii să poată reuși aci.

Redactor responsabil: Constantin Savu.

POȘTA ADMINISTRATIEI.

Am primit în abonament dela următorii: G. Marcu, Satumic 2 cor. Mihail Ranga, Avrig 4 cor.

Absolvent al școlii comerciale române din Brașov, liber de miliție, CAUTĂ POST la o bancă sau firmă comercială.

Adresa la administrație.
(Bi 2471—3).

VÂND:

O păreche păuni, lemne de lucru, proptă la fântână, un nou vas mare, o scaldă, zece acții, prune și fân.

CUMPĂR:

Mașină de trierat mână de 2 cai/2 bivoli de lucru, 4 magari de lucru, 2 mnele și un berbecai (birici).

Vasellan Popoviciu,
învățător reactivat.
Marosborsa.